

KINNITATUD  
Sisekaitseakadeemia  
rektori 28.02.2024  
käskkirjaga nr 1.1-5/67

VANGLAAMETNIKU ÕPPEKAVA MOODULITE RAKENDUSKAVA alates vastuvõtust 2024/2025	
Sihtrühm	Keskharidusega isikud
Õppevorm	Statsionaarne koolipõhine

### I PÕHIÕPINGU MOODULID

Mooduli nr	MOODULI NIMETUS		Maht (EKAP)	
1	Alusõpingud		5 EKAP (sh 3 EKAP praktika)	
<b>Eesmärk:</b> Õpetusega taotletakse, et õpilane mõistab vanglaametniku ja vanglateenistuse rolli riigis ja selle toimimise põhiluseid				
<b>Nõuded mooduli alustamiseks:</b> Puuduvad				
Mooduli juht: Andryco Muuga				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Mooduli teemad ja alateemad	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded
Mõistab vanglaametniku rolli vanglateenistuse ja ühiskonna vaates;	1. Kirjeldab vangla ja vanglaametniku rolli ühiskonnas;  2. Selgitab vanglaametniku peamisi õigusi ja teenistuskohustusi.	<b>Vangla roll ühiskonnas:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- Riigi põhikord; õigusriiklus; valitsemiskorraldus</li><li>- Laiapindne riigikaitse</li></ul> <b>Vanglateenistus kui avaliku teenistuse eriliik:</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- töötaja, ametnik ja vanglaametnik vanglateenistuses;</li></ul>	Loeng/E-loeng, paaristöö, arutelu	<b>Kompleksülesanne 1. Elektrooniline taasesitatavas vormis koostatud töö, milles on vähemalt üks järgmistest teemadest:</b>

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- vanglaametniku sotsiaalsed tagatised</li> <li>- vanglaametnikule esitatavate nõuete hindamine;</li> <li>- Vanglaametniku teenistuskohustused</li> <li>- teenistusse nimetamine, ametijuhend, distsiplinaarvastutus;</li> <li>- teenistusest vabastamine.</li> </ul>		<ul style="list-style-type: none"> <li>- vangla roll ühiskonnas;</li> <li>- vanglaametniku õigused ja teenistuskohustused; vanglateenistuse struktuur ja strateegia,</li> <li>- aluspõhimõtted ja eetikanõuded;</li> <li>- vaimse tervise hoidmise põhimõtted</li> </ul>
Juhindub vanglateenistuse toimimise põhimõtetest ja alustest	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Tutvustab vanglateenistuse struktuuri ja strateegiat;</li> <li>2. Juhib oma käitumist lähtudes vanglateenistuse aluspõhimõtetest, eetikanõuetest</li> </ol>	<p><b>Vanglateenistuse organisatsioonikultuur, kutsetika ja etikett</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Vanglateenistuse struktuur, ülesanded, töökorraldus ja koosseisud;</li> <li>- Vanglateenistuse aluspõhimõtted ja põhiväärtused</li> <li>- Avaliku teenistuse eetikakoodeks</li> <li>- Vanglateenistuja eetikakoodeks</li> <li>- Vanglateenistuse statistika (juhtimislaudad);</li> <li>- Vanglateenistuse juurde loodud</li> </ul>	- Loeng/E-loeng, seminar	<p>Lävendkriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- teema on lahti selgitatud õppuri vaatenurgast lähtuvalt;</li> <li>- on toodud näiteid õppuri töökogemuse pinnalt ja neid analüüsitud;</li> <li>- kirjalik töö on vormistuslikult ja keeleliselt korrektne.</li> </ul> <p><b>2. Elektroonilise taasesitatavas vormis töö kaitsmine ja arutelu:</b></p> <p>Lävendkriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- töö sisu on suuliselt esitatud</li> </ul>

		komisjonid ja nõukogud, nende roll.		- küsimustele on vastatud; - seisukohad on põhjendatud; - arutelu on aktiivselt osaletud
Juhib oma käitumist lähtuvalt vaimse tervise hoidmise põhimõtetest vanglateskeskkonnas	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Mõistab vanglateskeskkonna mõju vaimsele tervisele</li> <li>2. Käitub vaimse tervise hoidmise põhimõtetest</li> </ol>	<b>Vaimse tervise ABC</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Keerukad vaimset tervist mõjutavad olukorrad</li> <li>- Enda vaimse tasakaalu toimemehhanismid</li> <li>- Keerukas olukorras käitumine</li> </ul>	E-õpe	
Koostab dokumente vastavalt õigusaktide nõuetele ja organisatsiooni praktikale, kasutades andmekogusid.	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Leiab vajaliku ja usaldusväärse informatsiooni dokumendi loomiseks kasutades andmekogusid.</li> <li>2. Koostab nõuetekohase dokumendi järgides õigusaktide nõudeid ja organisatsiooni praktikat.</li> </ol>	<b>Arvutiõpetus ja dokumenditöö</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- failihalduse põhioskused;</li> <li>- teksti töötlemine;</li> <li>- tabelitöötlus;</li> <li>- infootsing;</li> <li>- dokumenteerimise vajalikkus, kohustuslikkus;</li> <li>- dokumentide liigid, nende loomine;</li> <li>- korrektne eestikeelne eneseväljendus;</li> <li>- andmekaitse olulisus;</li> <li>- TAHVEL, DELTA, RTIP keskkonnaga tutvumine;</li> <li>- Algteadmised tehisintellekti kasutamisest.</li> <li>- küberhügieeni põhimõtted;</li> </ul>	E-õpe, praktilised kirjalikud ülesanded	

		- andmebaaside kasutamise õiguslikud alused		
Praktika: Mõistab vangla töökorraldust ja II klassi valvuri teenistusülesandeid	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Kirjeldab vanglateenistuse rolli ühiskonnas;</li> <li>2. Seostab II klassi valvuri teenistusülesandeid vangistuse täideviimise korraldusega.</li> </ol>	<b>Tutvumispraktika</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vanglate töökorraldus</li> <li>- II klassi valvuri teenistusülesanded.</li> </ul>	Juhendatud õppekäigud; teenistusülesannete vaatlus; vestlus;	
<b>Iseseisev töö moodulis</b> (eesmärk, teema, vajadusel hindamine)	Õpilane: <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Tutvub õppeinfosüsteemiga Tahvel, õpikeskkonnaga Moodle ja SKA kodulehel olevate juhenditega</li> <li>2. Läbib iseseisvalt õppejõu poolt viidatud e-kursuse Moodle-keskkonnas.</li> <li>3. Loeb ja töötab läbi õppejõu viidatud allikad.</li> </ol>			
<b>Mooduli hinde kujunemine</b>	Moodulit hinnatakse mitteeristavalt kompleksülesande alusel			
<b>Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal</b>	Õppematerjalid Moodle keskkonnas Vangistusseadus ja selle muud vangistuse täideviimist reguleerivad õigusaktid Vangla.ee veebileht Õppejõu viidatud allikad			

Mooduli nr	MOODULI NIMETUS	Maht (EKAP)
2	Dünaamiline turvalisus	4 EKAP
<b>Eesmärk:</b> Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb nõuetekohaselt toime peamiste päevakavaliste toimingutega arvestades vanglateenistuse põhiväärtuseid		
<b>Nõuded mooduli alustamiseks:</b> Alusõpingute mooduli läbimine		
Mooduli juht: Siim Poll		

Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Mooduli teemad ja alateemad	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded
Mõistab staatilise, dünaamilise ja organisatsioonilise turvalisuse tagamist erinevatel tasemetel.	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Kirjeldab dünaamilise turvalisuse põhimõtteid;</li> <li>2. Saab aru erinevate turvalisusvaldkondade omavahelistest seosest</li> </ol>	<b>Dünaamilise turvalisuse põhialused</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Staatiline turvalisus</li> <li>- Struktuurne turvalisus</li> <li>- Organisatsiooniline turvalisus</li> <li>- Turvaline ja arendav keskkond</li> <li>- Turvalisusriskide hindamine</li> <li>- Erinevate turvalisuse valdkondade omavahelised seosed</li> </ul>	E-loeng; seminar	<b>Demonstratsioon I (kaasuse lahendamine simuleeritud keskkonnas)</b> <p>Lävendkriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Teostab vangla päevakavalise toimingu taktikaliselt õigesti;</li> </ul>

<p>Viib läbi nõuetekohaselt peamisi vangla päevakavalisi toiminguid järgides dünaamilise turvalisuse põhimõtteid</p>	<p>1. Demonstreerib teadmisi igapäevatoos rakendatavatest õigusaktidest;</p> <p>2. Täidab vangla päevakavalisi ülesandeid lähtudes eetilistest ja inimõiguslikest tõekspidamistest</p>	<p><b>Inimõigused ja vangistusõiguse alused</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Vangistust reguleerivad õigusaktide rakendamine</li> <li>- põhiõigused, vabadused ja kohustused</li> <li>- inimõigused ja inimõiguste riive</li> <li>- ÜRO ja Euroopa Nõukogu inimõiguste kaitse alane tegevus.</li> </ul> <p><b>Järelevalve toimingud</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- järelevalve vangide üle;</li> <li>- kambriukse avamine, kambrisse sisenemine ja sealt väljumine;</li> <li>- loendus;</li> <li>- läbiotsimine;</li> <li>- keelatud esemed ja ained;</li> <li>- vanglasisesed saatmised (küllastajad, vangid)</li> </ul>	<p>E-loeng; seminar; arutelu; rollimäng; rühmatöö; simulatsiooniharjutus</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Järgib vangistust reguleerivate õigusaktide nõuded.</li> <li>- Suhtleb koostöösuhet looval viisil;</li> <li>- Arvestab dünaamilisuse turvalisuse põhimõtteid;</li> </ul>
--	--	---	--	---

<p>Suhtleb toetavalt ja inimlikult järgides ühiskonnas kokku lepitud viisakusnorme.</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Kasutab kinnipeetavaga suhtlemisel koostöösuhet toetavat viisi lähtudes suhtluspartneri individuaalsetest eripäradest;</li> <li>2. Tegutseb meeskonnaliikmena eesmärgipäraselt ja teistega arvestavalt</li> </ol>	<p><b>Väärtuspõhiselt ning eetilisel töötamine</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Eetilised dilemmad, mh:</li> <li>- lugupidavad suhted töötajate ja kinnipeetavatega</li> <li>- otsustamine ja vastutuse võtmine põhiväärtustest lähtuvalt</li> <li>- isiklikud väärtused vs asutuse väärtused</li> <li>- kriitika ja pahameelega toimetulek.</li> <li>- eeskujuks olemine ja enda käitumisviiside teadvustamine</li> <li>- viisakas ja empaatiline suhtlemine</li> <li>- Info edastamine ja selgitamine</li> </ul> <p>- meeskonnatöö tööülesannete täitmisel</p>		
<p>Rakendab erinevaid tõrjemeetmeid ja erivahendeid, mõistes meetmete osaliselt invasiivset iseloomu;</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Kasutab õiguspäraselt vahetat sundi juhindudes vanglaametnike turvataktika ja eriväljaõppe standardi tase 1 nõuetest;</li> <li>2. Järgib vahetu sunni kasutamisel</li> </ol>	<p><b>Vahetu sunni kasutamine</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vahetu sunni kasutamise oskuste standard vanglateenistuses;</li> <li>- liikumised ette, taha, kõrvale;</li> <li>- kukkumised ette, taha, küljele;</li> </ul>	<p>Praktilised harjutused, demonstratsioon, paaristöö.</p>	<p><b>Demonstratsioon II</b> Lävendkriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Kasutab käeraudu, gaasipihustit, teleskoopnuia ja jõudu vastavalt vanglaametnike turvataktika ja eriväljaõppe</li> </ul>

	ohutusnõudeid, kokkulepitud tehnikaid ja taktikaid	<ul style="list-style-type: none"> <li>- löögitehnikad;</li> <li>- tõrjetehnikad;</li> <li>- maha viimise tehnika; korraldused;</li> <li>- läbiotsimise tehnika;</li> <li>- käeraudade kasutamine;</li> <li>- gaasipihusti kasutamine;</li> <li>- teleskoopnuia kasutamine.</li> </ul>		standardi tase 1 nõuetele
<b>Iseseisev töö moodulis</b> (eesmärk, teema, vajadusel hindamine)	Õpilane: <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Läbib iseseisvalt õppejõu poolt viidatud e-kursused Moodle-keskkonnas.</li> <li>2. Loeb ja töötab läbi õppejõu viidatud allikad.</li> <li>3. Iseseisev löögi- ja tõrjetehnikate harjutamine;</li> <li>4. Gaasipihusti ja teleskoopnuia kasutamise tehnika iseseisev harjutamine;</li> <li>5. Teenistusrelvade kasutamise õigusliku regulatsiooniga tutvumine;</li> <li>6. Harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused distantsi säilitamiseks. liikumised ette, taha kõrvale;</li> <li>7. Harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused tõrjumaks rünnakuid,</li> <li>8. Harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused vastase maha viimiseks;</li> </ol>			
<b>Mooduli hinde kujunemine</b>	Mooduit hinnatakse mitmeeristavalt demonstratsiooniga I ja II			
<b>Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Vangistusseadus ja muud vangistuse täideviimist reguleerivad õigusaktid</li> <li>- Euroopa inimõiguste kohtulahendid</li> <li>- Olesk, M., 2010. Inim- ja põhiõigused vanglas. Tallinn: Justiitsministeerium.</li> <li>- CPT raportid</li> <li>- Euroopa inimõiguste kaitse konventsioon</li> <li>- Õiguskantsleri hinnangud ja arvamused</li> <li>- Vahetu sunni kasutamise oskuste standard vanglateenistuses, AK.</li> </ul>			

Mooduli nr	MOODULI NIMETUS	Maht (EKAP)
3	Järelevalvetoimingute teostamine	7 EKAP (sh 2 EKAP praktika)



**Eesmärk:** Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb nõuetekohaselt toime päevakavaliste järelevalvetoimingute teostamisega, vajadusel väljendades end vene keeles.

**Nõuded mooduli alustamiseks:** moodul 1 „Alusõpingud“

Mooduli juht: Kaarel Kraus

<b>Õpiväljundid</b>	<b>Hindamiskriteeriumid</b>	<b>Mooduli teemad ja alateemad</b>	<b>Õppemeetodid</b>	<b>Hindamismeetodid ja hindamisülesanded</b>
Rakendab konflikte ennetades eesmärgipäraselt erinevaid suhtlemisstiile	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Valdab peamisi suhtlemise, enesekehtestamise ja konfliktide ennetamise oskusi;</li><li>2. Kasutab sobivaid suhtlemisvõtteid ja on eeskujuks vangi õiguskuulekale käitumisele suunamisel;</li><li>3. Tuleb toime olukordadega, kus kasutatakse enimkasutatavaid manipuleerimise võtteid</li></ol>	<b>Suhtlemine ja konfliktide ennetamine</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- Vaimsus inimestega töötamisel;</li><li>- Kuulamine;</li><li>- Kehakeel;</li><li>- Selge eneseväljendus;</li><li>- Tagasisidestamine</li><li>- Enesekehtestamine;</li><li>- Manipulatsioon;</li></ul>	Seminar; rollimäng.	Hinnatakse koos praktika õpiväljundiga
Rakendab vangistusseadust ja muid vangistuse täideviimist reguleerivaid õigusakte II	<ol style="list-style-type: none"><li>1. Annab hinnangu lähtuvalt õigusaktides sätestatud õigusrikkumise</li></ol>	<b>Vangistusõiguse rakendamine järelevalvetoimingutes</b> <ul style="list-style-type: none"><li>- Julgeoleku tagamise õiguslikud alused;</li></ul>	E-loeng; seminar.	

<p>klassi valvuri teenistusülesannete ulatuses</p>	<p>võimalikule esinemisele ametniku tegevuses;</p> <p>2. Seostab tuvastatud rikkumise õiguspärase lahendusega</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Täiendavad julgeolekuabinõud; <ul style="list-style-type: none"> <li>o Ohjeldusmeetmed</li> <li>;</li> <li>o Jõu, erivahendite ja teenistusrelvade kasutamine;</li> </ul> </li> <li>- Inim- ja põhiõiguste järgimine julgeoleku tagamisel vanglas;</li> <li>- Kinnipeetava distsiplinaarne mõjutamine;</li> <li>- Vangistuseseaduse ja muude vangistuse täideviimist reguleerivate õigusaktide tõlgendamine töösituatsioonis.</li> </ul>		
<p>Viib läbi päevakavalisi järelevalvetoiminguid vanglas</p>	<p>1. Teostab päevakavalisi tegevusi, lähtudes järelevalve korralduse põhimõtetest ja taktikast, tagades enda ja vanglas viibivate isikute ohutuse ning järgides</p>	<p><b>Järelevalvetoimingud ja -taktika</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Valvepiirkonnad, ametniku olulisemad ülesanded valvepiirkonnas;</li> <li>- Toimkond ja selle ettevalmistamine;</li> <li>- Vanglas kasutatavad turvasüsteemid ja andmebaasid (sh KIR- keskkond);</li> </ul>	<p>E-loeng; seminar; praktilised harjutused; rollimäng.</p>	

	<p>õigusaktides sätestatud;</p> <p>2. Kasutab sidevahendeid asjakohase info edastamiseks eesmärgipäraselt</p> <p>3. Koostab nõuetekohase järelevalvealase dokumendi, lähtudes õigusaktides sätestatud nõuetest</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Kinnipeetavate loendus, sh erakorraline loendus;</li> <li>- Ravimite jagamine;</li> <li>- Vanglas keelatud esemed ja ained;</li> <li>- Isiku läbiotsimine;</li> <li>- Objekti läbiotsimine;</li> <li>- Kinnipeetava vanglasisene saatmine, sh saatmise alused;</li> <li>- Vanglas kasutatavad erivahendid ja enesekaitsevahendid;</li> <li>- Sidepidamisvahendi kasutamine;</li> <li>- Sõnumi edastamine ja vastu võtmine sidevahendi kasutamisel</li> <li>- Sündmuse ettekanne;</li> <li>- Vaheetu sunni ja õigusrikkuja terviseseisundi protokoll.</li> </ul>		
--	--	--	--	--

<p>Annab lihtsamaid venekeelseid korraldusi ja selgitusi vangla päevakavaliste toimingute läbi viimisel</p>	<p>1. Kasutab asjakohast venekeelset sõnavara ja lausemalle tööalastes suhtlussituatsioonid es, suudab alustada ja lõpetada lühivestlust</p>	<p><b>Järelevalvealane vene keel</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Vangla struktuur, ametinimetused;</li> <li>- Kambri sisustus, vangla vara rikkumine;</li> <li>- Loenduse läbiviimine;</li> <li>- Tervislik seisund, tervise häired, ravimite jagamine;</li> <li>- Ruumi ja isiku läbiotsimine;</li> <li>- Saatmine.</li> </ul>	<p>Individuaalsed ülesanded; praktilised harjutused; integreeritud õpe.</p>	<p><b>Simulatsioon: järelevalvetoimingu läbiviimine vene keeles</b></p> <p>Lävendikriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Kasutab sobivaid lausemalle, sõnavara ja väljendeid vanglas päevakavaliste toimingute sooritamisel;</li> <li>- Vastab lihtsamatele vangistuse täideviimisega seotud küsimustele;</li> <li>- Häälendus on arusaadav;</li> <li>- Valdab piisavalt sõnavara, mis võimaldab sõnumist arusaamist</li> </ul>
<p>Praktika: täidab II klassi valvuri teenistusülesandeid</p>	<p>1. Suhtleb töösituatsioonis valides asjakohase suhtlemisstiili;</p> <p>2. täidab iseseisvalt II klassi valvuri ülesandeid õigusaktides sätestatud nõudeid järgides;</p> <p>3. Rakendab õiguspäraselt taktikalisi võtteid</p>	<p><b>Järelevalve praktika</b></p> <p>Teenistusala ülesanded:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Sobiva suhtlemisviisi kasutamine;</li> <li>- Päevakavaliste tegevuste nõuetekohane täitmine.</li> </ul>	<p>Teenistusülesannete täitmine</p>	<p><b>Demonstratsioon I (kaasuse lahendamine töö keskkonnas)</b></p> <p>Lävendikriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Ülesande lahendamisel kasutab sobivaid suhtlemisvõtteid;</li> <li>- Kasutatakse suhtlusstiili toetavat kehakeelt;</li> <li>- Suhtlemisel on saavutatud olukorra adekvaatne lahendamine;</li> </ul>

				<ul style="list-style-type: none"> <li>- Ülesande lahendamisel järgib õigusaktides sätestatud;</li> <li>- Ei katkesta ülesande lahendamist;</li> <li>- Lahendab ülesande selliselt, et sellega ei kaasne ohtu kellegi elule ega tervisele;</li> <li>- Teostab läbiotsimist taktikaliselt õigesti</li> <li>- Dokumenteerib nõuetekohaselt sündmuse KIR – keskkonnas;</li> <li>- Kasutab nõuetekohaselt sidepidamisvahendit, sh edastab ja võtab vastu sidevahendi kaudu vajaliku sõnumi.</li> </ul>
<b>Iseseisev töö moodulis</b> (eesmärk, teema, vajadusel hindamine)	<p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Loeb ja töötab läbi õppejõu viidatud allikad. <ul style="list-style-type: none"> <li>- Läbib iseseisvalt õppejõu poolt viidatud e-kursused Moodle-keskkonnas.</li> <li>- Õpilane töötab läbi etteantud õppematerjalid.</li> </ul> </li> </ol>			
<b>Mooduli hinde kujunemine</b>	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt simulatsiooni ja demonstratsiooni alusel			
<b>Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal</b>	<p>Kohustuslikud allikad:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Vangistusseadus ja muud vangistuse täideviimist reguleerivad õigusaktid</li> <li>- Vanglatöö üldkorraldus. Tallinn: Sisekaitseakadeemia, 2016.</li> <li>- Õppematerjalid Moodle keskkonnas</li> <li>- Eesti-vene ja vene-eesti online tõlkesõnastikud. Leitav: <a href="https://www.eki.ee/dict/evs/">https://www.eki.ee/dict/evs/</a></li> <li>- Madise, L., Pikamäe, P., Sootak, J., 2016. Vangistusseadus. Kommenteeritud väljaanne. Tallinn: Juura.</li> </ul>			

	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Olesk, M., 2010. Inim- ja põhiõigused vanglas. Tallinn: Justiitsministeerium.</li> <li>- Luige, S., 2009. Vanglaametniku baasõppe õpik II osa. Eesti-vene keele ametialane vestmik.</li> <li>- Õppejõu viidatud allikad</li> </ul>
--	---

Mooduli nr	MOODULI NIMETUS		Maht (EKAP)	
4	<b>Erakorralised sündmused vanglas</b>		<b>9 EKAP (sh 2 EKAP praktika)</b>	
<b>Eesmärk:</b> õpetusega taotletakse, et õpilane reageerib nõuetekohaselt ja ohutult erakorralise sündmuse esinemisel ning vajadusel annab elupäästvat abi.				
<b>Nõuded mooduli alustamiseks:</b> Moodul 1 Alusõpingud ja Moodul 2 Dünaamiline turvalisus				
Mooduli juht: Ivo Kitsing				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Mooduli teemad ja alateemad	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded
Käitub esmase reageerija ja lahendajana erakorralise sündmuse esinemisel;	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Valib esmase reageerijana sündmuse lahendamiseks ohutu taktika;</li> <li>2. Juhindub oma tegevuses õigusaktides sätestatust</li> </ol>	<b>Erakorraliste olukordade lahendamine</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vanglate erakorraliste sündmuste lahendamise plaan ja selle üldpõhimõtted;</li> <li>- põhitegevused ressursimahukate sündmuste lahendamisel;</li> <li>- julgeolekuabinõud ja -meetmed;</li> <li>- informatsiooni edastamine;</li> <li>- ohtlikes situatsioonides järelevalve teostamine;</li> <li>- sunni rakendamise situatsioonid;</li> <li>- kaitsevahendid;</li> </ul>	E-loengud, seminarid, praktilised harjutused	Hinnatakse koos praktika õpiväljundiga

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- erakorralise sündmuse ennetamine;</li> <li>- olukorra hindamine;</li> <li>- olukorra lahendamine.</li> </ul>		
<p>Suhtleb konfliktiolukorras eesmärgipäraselt valides asjakohase viisi konflikti lahendamiseks;</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Kasutab suhtlemisvõtteid konfliktide lahendamisel;</li> <li>2. Valdab konfliktide lahendamise oskusi;</li> <li>3. Tuleb toime vaimse tervise esmaabi vajava olukorraga, sh suitsiid ja enesevigastamine</li> </ol>	<p><b>Konfliktiolukordades suhtlemine</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- konflikt ja suhtlemine konfliktiolukorras;</li> <li>- taastavad praktikad konfliktide lahendamisel;</li> <li>- vaimse tervise esmaabi;</li> <li>- enesevigastamise ja suitsiidi ennetamine;</li> <li>- eelarvamused;</li> <li>- kehakeel;</li> <li>- suhtlemisvõtted järelevalvetoimingute teostamisel;</li> <li>- ennast kehtestav suhtlusstiil;</li> <li>- hoiakud;</li> <li>- atribuutsioonid.</li> </ul>	<p>Seminarid, rollimäng, praktilised harjutused.</p>	<p>Hinnatakse koos praktika õpiväljundiga</p>
<p>Kasutab erakorralises olukorras vahetut sundi õiguspäraselt ja ohutusnõudeid järgides;</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Kasutab õiguspäraselt vahetut sundi juhindudes vanglaametnike turvataktika ja eriväljaõppe standardi tase 2 nõuetest;</li> <li>2. Järgib vahetu sunni kasutamisel ohutusnõudeid, kokkulepitud tehnikaid ja taktikaid</li> </ol>	<p><b>Vahetu sunni kasutamine</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vahetu sunni kasutamise oskuste standard</li> <li>- liikumised ette, taha, küljele;</li> <li>- löögitehnikad;</li> <li>- ründetehnikad;</li> <li>- tõrjetehnikad;</li> <li>- maha viimise võtted ja tehnikad;</li> <li>- haaretest vabanemised; - valupunktid;</li> </ul>	<p>Arutelu, praktilised harjutused, rollimäng, paaristöö, demonstratsioon.</p>	<p><b>Demonstratsioon I</b></p> <p>Lävendkriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Kasutab käeraudu, gaasipihustit, teleskoopnuia ja jõudu vastavalt vanglaametnike turvataktika ja eriväljaõppe standardi tase 2 nõuetest.</li> </ul>

		<ul style="list-style-type: none"> <li>- kukkumised ette, taha, küljele;</li> <li>- passiivsele ja aktiivsele vastupanule reageerimine;</li> <li>- kilp;</li> <li>- käe -ja jalarauad;</li> <li>- õiguslikud alused relva või sunni kasutamisel.</li> </ul>		
Tegutseb nõuetekohaselt tulekahju korral;	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Kasutab esmaseid tulekustutusvahendid eesmärgipäraselt;</li> <li>2. Demonstreerib tegutsemist tulekahju korral</li> </ol>	<b>Tulekahjudele reageerimine</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- tulekahjule reageerimine;</li> <li>- esmased tulekustutusvahendid</li> </ul>	Seminar, praktilised harjutused	<b>Demonstratsioon II tulekahjule reageerimine vangla simuleeritud keskkonnas:</b>  Lävendikriteeriumid: <ul style="list-style-type: none"> <li>- kasutab esmaseid tulekustutusvahendeid õigesti;</li> <li>- saavutab kontrolli tulekahju üle.</li> </ul>
Rakendab vajadusel esmaseid elupäästvaid esmaabivõtteid;	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Tunneb ära teadvushäirete, hingamishäirete vereringehäirete nähud;</li> <li>2. Rakendab taaselustamise ABC-d simulatsiooni käigus adekvaatselt ja kirjeldab äkksurma tunnused;</li> <li>3. Lähtub abi andmisel traumade tekkemehhanismist ja elupäästmise printsiibist;</li> <li>4. Tagab abi andmisel vabad hingamisteed, ei</li> </ol>	<b>Esmaabi</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- esmaabi olemus, abiandja ohutus, abistamise protseduur;</li> <li>- elu, kliinilise surma ja kindla surma tunnused,</li> <li>- situatsioonide hindamine, algoritmid;</li> <li>- triaazi olemus ja tähtsus;</li> <li>- teadvushäired;</li> <li>- alajahtumine;</li> <li>- hingamishäirete hindamine ja esmaabi hingamishäirete korral;</li> </ul>	E-loeng, seminar, praktiline harjutus.	<b>Esmaabi test - põhifunktsioonide häirete tundmine.</b>  Lävendikriteeriumid: <ul style="list-style-type: none"> <li>- õpilane demonstreerib teadmisi põhifunktsioonide häirete, st teadvus, hingamis- ja vereringehäirete äratundmiseks ja esmaabi andmiseks ning eristab traumasid</li> </ul>



	<p>tekita lisavigastusi, sulgeb verejooksud</p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- vereringehäired ja selle põhjused, esmaabi;</li> <li>- äkksurm südame seiskumise tõttu;</li> <li>- äkksurm hingamise seiskumise tõttu;</li> <li>- traumade tekkemehhanismid;</li> <li>- pehmete kudede kinnised vigastused, luumurrud, lülisamba vigastused;</li> <li>- haavad ja välised verejooksud;</li> <li>- põletused ja plahvatusvigastused;</li> <li>- elektritraumad;</li> <li>- esmaabi narkootiliste seisundite korral.</li> </ul>	<p>tekkemehhanismide järgi.</p> <p><b>Taaselustamise simulatsioon</b></p> <p>Lävendikriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- õpilane rakendab taaselustamise ABC-d simulatsiooni käigus adekvaatselt ja kirjeldab äkksurma tunnused;</li> <li>- õpilane tunneb ära äkksurma, lähtub elustamise algoritmist (äkksurm südame seiskumise tõttu tunnistajate juuresolekul, äkksurm hingamise seiskumise tõttu, imikute ja laste äkksurm);</li> <li>- õpilane tagab elustamise käigus piisava vereringe ja adekvaatse hingamise;</li> <li>- õpilane tagab enda ohutuse.</li> </ul> <p><b>Traumade situatsioonülesannete lahendamine.</b></p> <p>Lävendikriteeriumid:</p>
--	---	--	---

				<ul style="list-style-type: none"> <li>- õpilane lähtub traumade tekkemehhanismist ja elupäästmise printsiibist;</li> <li>- tagab vabad hingamisteed, ei tekita lisavigastusi, sulgeb verejooksud;</li> <li>- kahe abiandja olemasolul paigaldab kaelakrae, hoiab kaela või on kannatanu külili keeraja rollis;</li> <li>- demonstreerib koostöö oskust;</li> <li>- õpetab, kuidas keerata kannatanut külili, hoides ise kaela.</li> </ul>
<p>Praktika: täidab vangla päevakavaväliseid ülesandeid erakorralise sündmuse korral</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Teostab iseseisvalt esmase reageerija ja lahendajana talle määratud ülesandeid;</li> <li>2. Täidab meeskonnaliikmena ülesandeid erakorralise sündmuse lahendamisel;</li> <li>3. Järgib õigusaktides sätestatud nõudeid.</li> </ol>	<p><b>Erakorraliste sündmuste lahendamise praktika</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- asjakohase info edastamine erakorralise sündmuse esinemisel;</li> <li>- päevakavavälised tegevused erakorralise sündmuse esinemisel;</li> <li>- sobivate suhtlemisvõtete rakendamine tööalases situatsioonis erakorralise sündmuse esinemisel.</li> </ul>	<p>Päevakavaväliste teenistusülesannete täitmine erakorralise sündmuse korral.</p>	<p><b>Demonstratsioon III (erakorralise sündmuse lahendamine)</b></p> <p><b>Lävendikriteeriumid:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- lahendab ülesande viisil, mis tagab reaalses situatsioonis ohutuse elule ja tervisele;</li> <li>- järgib õiguslikku raamistikku;</li> <li>- kasutab suhtlusstiili toetavat kehakeelt;</li> </ul>

				- saavutab suhtlemisel olukorra adekvaatse lahendamise.
<b>Iseseisev töö moodulis</b> (eesmärk, teema, vajadusel hindamine)	1. Iseseisev löögi- ja tõrjetehnikate harjutamine; 2. Gaasipihusti ja teleskoopnuia kasutamise tehnika iseseisev harjutamine; 3. Teenistusrelvade kasutamise õigusliku regulatsiooniga tutvumine; 4. Harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused distantse säilitamiseks. liikumised ette, taha kõrvale; 5. Harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused tõrjumaks rünnakuid, 6. Harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused vastase maha viimiseks; 7. Harjutab ja kinnistab tunnis omandatud praktilised oskused erinevatest haaretest vabanemiseks.			
<b>Mooduli hinde kujunemine</b>	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt demonstratsiooni I, II ja III ning esmaabi testi, taaselustamise simulatsiooni ja traumade situatsioonülesannete lahendamine alusel			
<b>Kasutatav õppekirjandus/õppe materjal</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Aduson, J., 2019. Vanglateenistuse baasõppe õpik. Erakorralised sündmused vanglas.</li> <li>- Vahetu sunni kasutamise oskuste standard vanglateenistuses, AK.</li> <li>- Vanglaametnike turvataktika ja eriväljaõppe standard, 2024</li> <li>- Rüütel, E., 2018. Korrektsioonipsühholoogia. Tähed kaevu sügavuses. Õpik tööks kinnipeetavaga. Tallinn: Sisekaitseakadeemia.</li> <li>- Liba, P., 2017. Korrektsiooniline sotsiaaltöö. Tallinn: Sisekaitseakadeemia.</li> <li>- Õppejõu viidatud allikad</li> </ul>			

Mooduli nr	MOODULI NIMETUS	Maht (EKAP)
5	<b>Vangide taasühiskonnastamine</b>	<b>4 EKAP (sh 1 EKAP praktika)</b>
<b>Eesmärk:</b> Õpetusega taotletakse, et õpilane tuleb toime taasühiskonnastamise toetamisega		
<b>Nõuded mooduli alustamiseks:</b> Moodul 1 Alusõpingud ja Moodul 2 Dünaamiline turvalisus		
Mooduli juht: Kristel Floren-Anslan		
<b>Õpiväljundid</b>	<b>Hindamiskriteeriumid</b>	<b>Mooduli teemad ja alateemad</b>
		<b>Õppemeetodid</b>
		<b>Hindamismeetodid ja hindamisülesanded</b>

<p>Mõistab vangistuspsühholoogia aluseid.</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Selgitab isiksusepsühholoogia eripära lähtuvalt vanglakaristuse kandmise eesmärkidest;</li> <li>2. Arutleb vangi psühholoogilise ja sotsiaalse olemuse avaldumise üle vangistuses;</li> <li>3. Demonstreerib teadmisi kultuuriliste ja usuliste eripäradega kinnipeetavate kohtlemisest;</li> <li>4. Kirjeldab psühholoogilise häirituse ilminguid vanglas ning neile kohaseid sekkumisviise</li> </ol>	<p><b>Vangistuspsühholoogia alused</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Isiksusepsühholoogia;</li> <li>- Sotsiaalne mõtlemine ja käitumine;</li> <li>- Õigusrikkujate vaimse tervise häired;</li> <li>- Erineva kultuuritaustaga vangidega tegelemine;</li> <li>- Psühholoogilised sekkumised.</li> </ul>	<p>Loeng, Seminar</p>	<p><b>Test</b> Valik- ja vabavastustega testis on iga hindamiskriteeriumi kohta koostatud 5 küsimust, 3 valikvastusega ja 2 avatud vastusega, kokku 20 küsimust.</p> <p>Lävendikriteeriumid:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- iga hindamiskriteeriumi kohta on vastatud korrektselt vähemalt 3-le küsimusele.</li> </ul>
<p>Mõistab taasühiskonnastamise põhimõtteid.</p>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Selgitab kinnipeetava taasühiskonnastamise põhimõtteid ja aluseid</li> <li>2. Kirjeldab sekkumistegevusi vanglas;</li> <li>3. Selgitab taasühiskonnastavaid rolle vanglas lähtuvalt juhtumikorralduse põhimõtetest.</li> </ol>	<p><b>Taasühiskonnastamine vanglas</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Riski-vajaduse-vastavuse printsiip ja kuritegevusest irdumise mudel;</li> <li>- Õigusrikkuja muutumist mõjutavad tegurid;</li> <li>- Juhtumikorraldus vanglasüsteemis;</li> <li>- Haridus, töö, sotsiaalprogrammid ning teised sekkumistegevused vanglas;</li> </ul>	<p>Loeng/e-Loeng;</p>	<p><b>Kompleksülesanne:</b></p> <p><b>Simulatsioon:</b> <b> motiveeriv vestlus</b> Õpilane viib läbi motiveeriva vestluse</p> <p><b>Lävendikriteerium:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- vestlust iseloomustab valdavalt peegelduste tegemine, avatud küsimused, julgustamine, motivatsiooni uurimine;</li> </ul>

		- Taasühiskonnastavad rollid vanglas.		- esineb mõningal määral vastasseisu, luba küsimata õpetamist, intervjuerija reageerib koostöö võimalustele pinnapealselt
Viib läbi vestluse motiveeriva intervjuerimise põhimõtteid kasutades.	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Rakendab motiveeriva intervjuerimise üldist vaimsust;</li> <li>2. Kasutab motiveeriva intervjuerimise põhioskuseid – peegeldav kuulamine, avatud küsimused, kinnitamine, kokkuvõtete tegemine, tunnustamine;</li> <li>3. Jagab infot uuri-paku-uuri skeemi alusel</li> </ol>	<b>Motiveeriv intervjuerimine</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Motiveeriva intervjuerimise üldine vaimsus;</li> <li>- Koostöösuhte loomine;</li> <li>- Motiveeriva intervjuerimise põhioskused;</li> <li>- Info jagamine motiveeriva intervjuerimise põhimõtetest lähtuvalt;</li> <li>- Motiveeriva intervjuerimise protsessid.</li> </ul>	Seminar	<b>Juhtumi suuline arutelu toimunud intervjuu põhjal</b> Õpilane vestleb juhtumi põhjal:  Lävendkriteeriumid: <ul style="list-style-type: none"> <li>- õpilane selgitab taasühiskonnastamise võimalusi</li> <li>- toob välja II klassi valvuri võimalused taasühiskonnastamise protsessis</li> <li>- ei esine fakti- ja loogikavigu</li> <li>- mõistekasutus on korrektne</li> </ul>
Praktika: tuleb toime taasühiskonnastamise toetamisega II klassi valvuri teenistusülesannete ulatuses	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Toetab taasühiskonnastamise protsessi II klassi valvuri pädevuse ulatuses</li> <li>2. Kasutab motiveeriva intervjuerimise põhioskuseid igapäevatoos</li> </ol>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- II klassi valvuri roll taasühiskonnastamise ja juhtumikorralduse protsessis</li> <li>- Motiveeriva intervjuerimise põhioskused</li> </ul>	Vaatlus, intervjuu läbiviimine	
<b>Iseseisev töö moodulis</b> (eesmärk, teema, vajadusel hindamine)	Õpilane: <ol style="list-style-type: none"> <li>1. Loeb ja töötab läbi õppejõu viidatud allikad.</li> <li>2. Läbib iseseisvalt õppejõu poolt viidatud e-kursused Moodle-keskkonnas.</li> <li>3. Õpilane töötab läbi etteantud õppematerjalid.</li> </ol>			

<b>Mooduli hinde kujunemine</b>	Moodulit hinnatakse mitmeeristavalt testi ja kompleksülesande alusel
<b>Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal</b>	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Rüütel, E., 2018. Korrektsioonipsühholoogia. Tähed kaevu sügavuses. Õpik tööks kinnipeetavaga. Tallinn: Sisekaitseakadeemia.</li> <li>2. Madise, L., Pikamäe, P., Sootak, J., 2016. Vangistusseadus. Kommenteeritud väljaanne. Tallinn: Juura.</li> <li>3. Liba, P., 2017. Korrektsiooniline sotsiaaltöö. Tallinn: Sisekaitseakadeemia.</li> <li>4. Õppejõu viidatud allikad ja õigusaktid.</li> </ol>

### III. Lõpueksam

Mooduli nr	MOODULI NIMETUS		Maht (EKAP)	
1	Lõpueksam		1 EKAP	
<b>Eesmärk:</b> hinnata õpilase erialaste teadmiste ja oskuste rakendamist töösituatsioonides.				
<b>Nõuded mooduli alustamiseks:</b> lõpueksamile lubatakse õpilane, kes on läbinud kõik põhiõpingute moodulid				
Mooduli juht: Laura Kikas				
Õpiväljundid	Hindamiskriteeriumid	Mooduli teemad ja alateemad	Õppemeetodid	Hindamismeetodid ja hindamisülesanded
Täidab iseseisvalt II klassi valvuri teenistusülesandeid	<ol style="list-style-type: none"> <li>1. Demonstreerib järelevalvetoimingute läbiviimise oskust, järgides õigusaktide nõudeid;</li> <li>2. Demonstreerib suhtlemisstiile ning -oskuseid</li> </ol>	<b>II klassi valvuri teenistusülesanded</b> <ul style="list-style-type: none"> <li>- Vanglatöö toimimise alused;</li> <li>- Järelevalve teostamine;</li> <li>- Suhtlemine</li> </ul>	Iseseisev teenistusülesannete täitmine	Ametniku tööpäevade valikuline jälgimine ja koostatud dokumentide valikuline vaatlemine. <p><b>Lävendkriteerium:</b></p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- teenistusülesanded on täidetud õigusaktides esitatud nõudeid järgides;</li> <li>- teenistusülesanded on täidetud vahetu</li> </ul>

				juhi heakskiidu vääriliselt.
<b>Iseseisev töö moodulis</b> (eesmärk, teema, vajadusel hindamine)	Teadmiste ja oskuste kinnistamine. Õppija valmistub lõpueksamiks korrates põhiõpingute moodulites õpitut.			
<b>Mooduli hinde kujunemine</b>	Lõpueksamit hinnatakse mitteeristavalt. Lõpueksamile pääsemise eelduseks on õppekava põhiõpingute moodulite läbimine. Lõpueksami hinne kujuneb simuleeritud sündmuse lahendamise käigus.			
<b>Kasutatav õppekirjandus/õppematerjal</b>	Kogu õppekava rakenduskavas toodud õppekirjandus/õppematerjal.			